

Statlig närvaro och service i Gävleborgs län

Länsstyrelsen Gävleborg

Dnr 3665-2022

Rapport 2022:3

ISSN: 0284:5954

Författare: Maria Jonsson och Karin Lindqvist

Sammanfattning av statlig närvaro och service i länet samt konsekvenser för länet

Årets rapportering kan ses som en uppdatering av 2021 års rapport då inte lång tid passerat sedan dess färdigställande.

Den statliga service som ges från de servicegivande myndigheterna i länet är av stor vikt för länets medborgare eftersom den bidrar till ett samhälle med goda möjligheter att leva och verka i på ett tryggt och lättillgängligt sätt.

Sju av de elva servicegivande myndigheterna har egna besökskontor i länet. Tre servicegivande myndigheter kan besökas på Statens Servicecenters servicekontor och en servicegivande myndighet har inte något besökskontor.

De servicegivande myndigheternas närvaro är dock ojämnt fördelad mellan länets tio kommuner. Den geografiska medeltillgängligheten vad gäller trafikslagen promenad, cykel och till viss del kollektivtrafik ligger i linje med medeltillgängligheten för riket. Medeltillgängligheten är däremot sämre i länet jämfört med riket vad gäller bil och längre resor med kollektivtrafik.

Utvecklingen över tid av antal myndigheter, antal statliga arbetsställen och antal sysselsatta i statlig sektor i länet har totalt sett varit tämligen oförändrad de senaste åren. De senaste fem åren har totala antalet sysselsatta i statlig sektor fluktuerat med endast några procent och sex statliga arbetsställen har försvunnit.

En majoritet av de servicegivande myndigheterna uppger att det inte har skett några verksamhetsförändringar det senaste året och att det inte heller finns planer på sådana under det närmaste året.

Myndigheterna följer utvecklingen inom sina verksamhetsområden och kan ändra sin närvaro och service om behov skulle uppstå. En faktor som generellt torde påverka hur statlig närvaro och service bör se ut i länet på 3–5 års sikt är graden av digitalisering i samhället.

Berit Löfgren

Enhetschef

Maria Jonsson
Karin Lindqvist

Handläggare

Innehållsförteckning

Inledning	5
Mål och syfte.....	5
Metod.....	5
Statlig närvaro	5
Statlig service	6
Myndighetssamverkan.....	6
Förklaring av begrepp.....	7
Sammanfattande resultat 2021	8
Statlig närvaro i länet	8
Antal myndigheter och statliga arbetsställen i länet.....	9
Antal sysselsatta inom statlig sektor i länet	14
Statlig service i länet	19
Tillgänglighet till servicegivande myndigheter	20
Andra faktorer som påverkar statlig närvaro och service	27
Samlad bedömning av statlig närvaro och service och dess påverkan på länet	28
Referenser	30
Skriftliga underlag	30
Statistiska källor	30
Internetkällor	30
Övrigt.....	30
Bilagor	31

Inledning

I regleringsbrevet för länsstyrelserna 2022 formuleras uppdraget 3B1 om statlig närvaro och service på följande sätt: ”Länsstyrelserna ska fortsatt utveckla myndighetssamverkan vad gäller statliga närvaro och service samt redovisa den statliga servicen och närvaron i länen. Befintlig statistik ska användas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 15 juni 2022. Regeringskansliet ska hållas informerat om arbetet. Arbetet ska samordnas av Länsstyrelsen i Örebro län.”.

Mål och syfte

Regeringen har tidigare uttalat att det finns behov av att stärka förtroendet för statliga myndigheter och samhällets institutioner genom en väl utvecklad lokal statlig närvaro och service. Utvecklingen går mot fler digitala tjänster, men såväl privatpersoner som företagare har ändå behov av att fysiskt kunna möta myndigheter för att få personlig service. Detta kan vara särskilt viktigt för de som har svårigheter med det svenska språket, de med vissa typer av funktionsnedsättningar och de som är ekonomiskt utsatta.¹

Målsättningen med uppdraget är att

- belysa hur myndighetsinfrastrukturen ser ut i länet, vilken samlad statlig service som finns, hur den kan tänkas utvecklas i framtiden samt analysera vad det får för konsekvenser för det egna länet och dess kommuner.
 - o belysa hur den statliga närvaron och servicen ser ut i länet och dess kommuner.
 - o belysa vilken grad av service som finns i länet och dess kommuner och hur den utvecklas.
- utveckla myndighetssamverkan i länet. Uppdraget ger oss en kontext i vilken vi kan utveckla myndighetssamverkan i länen.
- skapa ett mervärde för den långsiktiga utvecklingen av den statliga styrningen.

Den sammantagna effekten av uppdraget är att länsstyrelsernas analyskompetens stärks på sikt.

Metod

Statlig närvaro

Den statliga närvaron belyses med hjälp av statistik som inhämtas från SCB. Statistiken belyser dels hur den statliga närvaron ser ut redovisningsåret, dels hur den sett ut över tid. Källorna för statistiken är Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Företagsdatabasen (FDB). Den senaste uppdateringen av statistiken från RAMS finns tillgänglig för 2020 och från FDB för 2021.

¹ Prop. 2018/19:47: Samlad struktur för tillhandahållande av lokal statlig service

Statlig service

Den statliga servicen belyses genom att kartlägga hur tillgången till personlig service ser ut. Detta görs för elva servicegivande myndigheter². Statistiken som beskrivits under statlig närvaro används även här. Därutöver belyses besökskontoren för dessa myndigheter genom en tillgänglighetsanalys, vilken beskrivs i stycket nedan.

Tillgänglighet till statlig service

För att synliggöra tillgången till service ytterligare används resultaten av en geografisk tillgänglighetsanalys som belyser medborgarnas möjlighet till fysisk tillgänglighet till servicen. Tillgänglighetsanalysen är skapad utifrån Trafikverkets nationella vägdatabas (NVDB), SCB:s befolkningsregister och Samtrafikens kollektivtrafikdata. För att sedan göra avstånds- och restidsanalyser för trafikslagen gång, cykel och bil har ArcGIS Pro använts, medan verktyget TRACC har använts till beräkningar av restid i kollektivtrafiksystemet. Beräkningarna resulterar i båda fall i avståndsmatriser, så kallade origin-destination-matriser, vilka innehåller restid, avstånd i vägnätet samt fägelväg till respektive målpunkt³.

Myndighetssamverkan

Genom myndighetssamverkan har länsstyrelsen möjlighet att föra en dialog, samverka med och inhämta information från myndigheterna löpande under året. Det finns dessutom möjlighet att identifiera hur nuvarande, kommande och planerade förändringar i statlig närvaro och service ser ut. I de fall verksamhetsminskningar planeras blir förordningen 2019:202 om statliga myndigheters lokalisering och förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete centrala delar.

I Gävleborgs län har länsstyrelsen ett nätverk för statlig samordning, *Myndighetschefer och riksdagsledamöter*. I nätverket ingår bland annat de servicegivande myndigheterna. Som en del av arbetet med uppdraget om statlig närvaro och service har deltagarna i nätverket informerats om uppdraget på nätverkets möte i början på maj 2022.

Under april 2022 har även digitala möten genomförts med åtta av de servicegivande myndigheterna och ytterligare en myndighet har lämnat skriftliga svar på länsstyrelsens frågor. Svarsfrekvensen på länsstyrelsens frågor till de servicegivande myndigheterna är därmed högre i år än förra året då sex av elva myndigheter svarade.

² Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Kronofogden, Lantmäteriet, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten, Skatteverket, Statens servicecenter och Trafikverket

³ Med målpunkt avses koordinater för de servicegivande myndigheternas besökskontor.

Förklaring av begrepp

I rapporten förekommer några begrepp samt statistiska mått, vilka beskrivs nedan.

Arbetsställe Med arbetsställe menas varje adress (lokal), fastighet eller grupp av närliggande lokaler och fastigheter där företag och organisationer bedriver verksamhet.⁴

Allmän service Service som ges via servicekontor som avser t.ex. allmän vägledning och råd, hjälp med blanketter och ansökningar, information om pågående ärenden och hjälp att boka möten med handläggare i specifika ärenden.

Besökskontor Ett kontor hos någon av de servicegivande myndigheterna som individer har möjlighet att besöka antingen via spontanbesök eller genom att boka tid för ett besök.

Dagbefolkning Förvärvsarbetande befolkning redovisad efter arbetsställets geografiska belägenhet oberoende var de är folkbokförda.

Fördjupad service Service som ges via servicegivande myndigheters egna kontor där medborgaren kan få fördjupad hjälp med sina ärenden.

Servicekontor Kontor som bedrivs av Statens servicecenter. I dagsläget har Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket samverkansavtal med Statens servicecenter. Arbetsförmedlingens kundtorg har också anslutits till servicekontoren. På ett servicekontor kan medborgare få allmän vägledning och råd, hjälp med blanketter och ansökningar, information om pågående ärenden och hjälp att boka möten med handläggare i specifika ärenden.⁵

Statlig sektor En härledd variabel som baseras på ägarkategori, juridisk form samt institutionell sektorkod. Vi följer den indelning som finns i RAMS, det vill säga Statlig förvaltning, Statliga affärsverk och Övriga offentliga institutioner. Detta betyder att AP-fonder, statliga nämndmyndigheter, delegationer, råd och kommittéer som saknar anställda inte ingår i statlig sektor i den här indelningen.

Sysselsatta I den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) klassificeras personer som förvärvsarbetande om de fått en lön i november som överstiger 99 kronor. Från och med referensår 2019 används huvudsakligen information från AGI avseende november för de anställda.⁶

⁴ <https://www.scb.se/vara-tjanster/regionala-statistikprodukter/fardiga-tabellpaket/definitioner-for-fardiga-tabellpaket/>

⁵ <https://www.statenssc.se/privat.3837.html>

⁶ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/produktrelaterat/aktuellt/ny-kalla-och-metod-vid-framstallning-av-rams/>

Sammanfattande resultat 2021

I den länsvisa rapporten som togs fram för Gävleborgs län 2021 framkom att det fanns statliga myndigheter representerade i samtliga tio kommuner i länet men fördelningen var ojämn sett till vilka myndigheter som fanns, antal statliga arbetsställen och antal statligt sysselsatta.

Vad gäller antal statliga arbetsställen per 1 000 invånare låg länets andel något över motsvarande andel för riket. För antalet statligt sysselsatta per 1 000 invånare låg länets andel däremot under motsvarande andel för riket.

Under året tillkom inte några nya arbetsställen i länet.

Kronofogdemyndigheten avvecklade ett kontor men antalet arbetstillfällen bevarades genom ökning av personalstyrkan på det kvarvarande kontoret i länet.

Den geografiska tillgängligheten till de elva servicegivande myndigheterna för trafikslagen promenad och cykel låg i linje med riket. För trafikslagen kollektivtrafik och bil var däremot tillgängligheten sämre jämfört med landet i stort.

Statlig närvaro i länet

Nedan redovisas vilka statliga myndigheter som har arbetsställen i länet, hur många arbetsställen som finns och var de är geografiskt placerade. Vidare redovisas hur sysselsättningen i statlig sektor ser ut och hur den har utvecklats över tid.

Figur 1 – Karta över länets kommuner

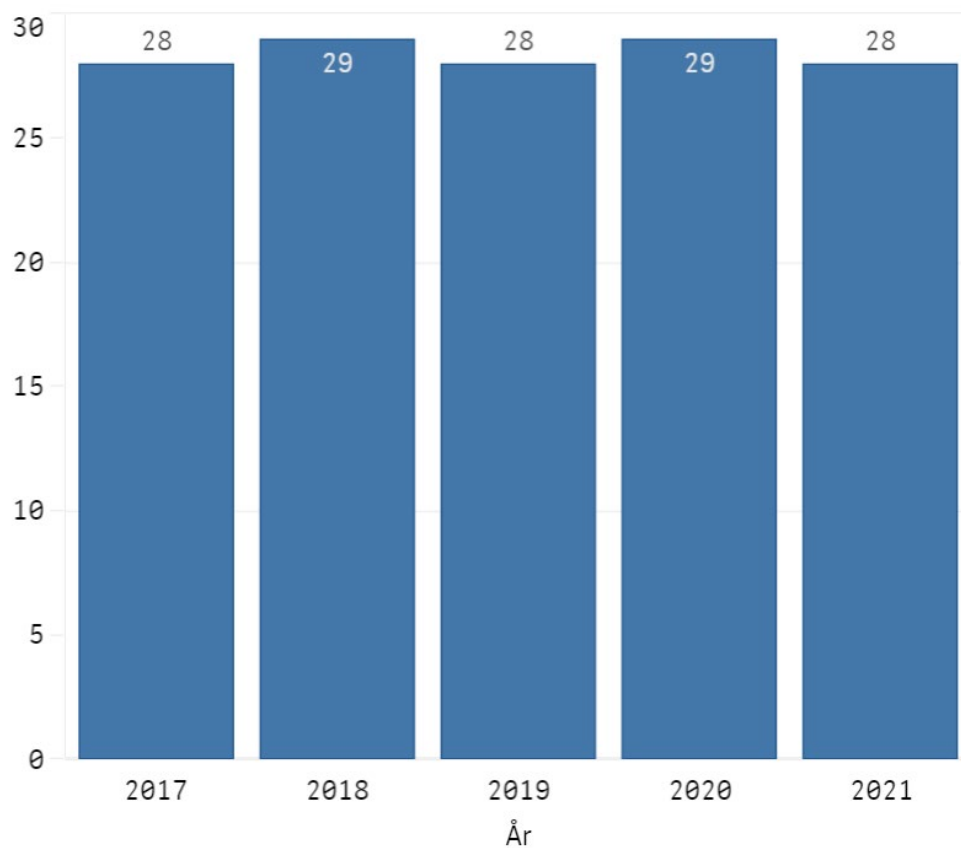

Antal myndigheter och statliga arbetsställen i länet

Det fanns 28 myndigheter i länet 2021 fördelat på länets samtliga 10 kommuner. Antalet myndigheter har varit oförändrat de senaste fem åren. I riket som helhet har antalet myndigheter ökat med 4 myndigheter under samma tidsperiod.⁷

⁷ SCB, Företagsdatabasen (SCB). Observera att definitionen av myndigheter här utgår från RAMS definition, dvs Statlig förvaltning, Statliga affärsverk och Övriga offentliga institutioner. Detta betyder att AP-fonder, statliga nämndmyndigheter, delegationer, råd och kommittéer som saknar anställda inte ingår i statlig sektor i den här indelningen.

Figur 2 – Antal myndigheter per år 2017–2021

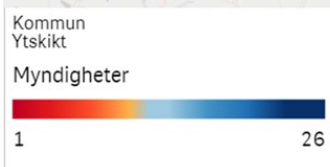
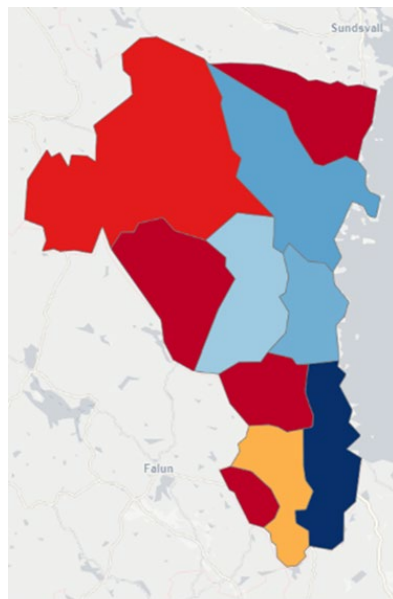

Källa: SCB

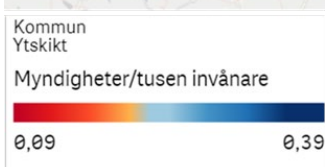
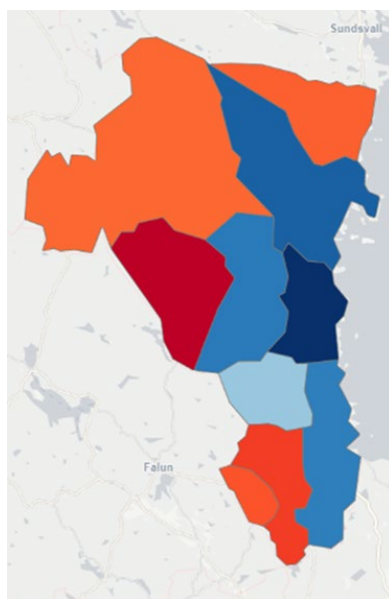
Sett till antalet statliga myndigheter i förhållande till befolkningen hade länet 0,1 myndigheter per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 0,02 myndigheter per tusen invånare.

I kartorna nedan illustreras antalet myndigheter i länets kommuner samt antal myndigheter per 1 000 invånare i länets kommuner.

Figur 3 – Antal myndigheter 2021 i länets kommuner

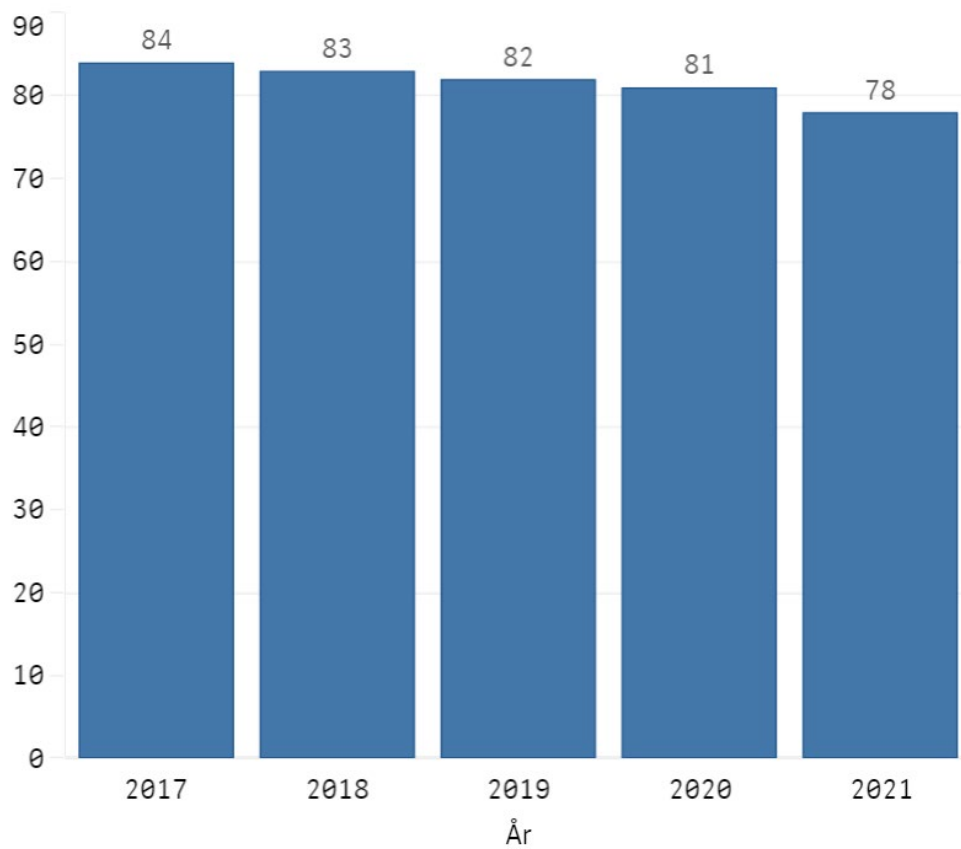
Figur 4 – Antal myndigheter 2021 per tusen invånare 2021 i länets kommuner

Källa: SCB

Det fanns 78 statliga arbetsställen i länet 2021 fördelat på länets samtliga 10 kommuner. Antalet arbetsställen har minskat med 6 arbetsställen de senaste fem åren. I riket som helhet har antalet arbetsställen minskat med 282 arbetsställen under samma tidsperiod.

Figur 5 – Antal statliga arbetsställen per år 2017–2021 i Gävleborgs län

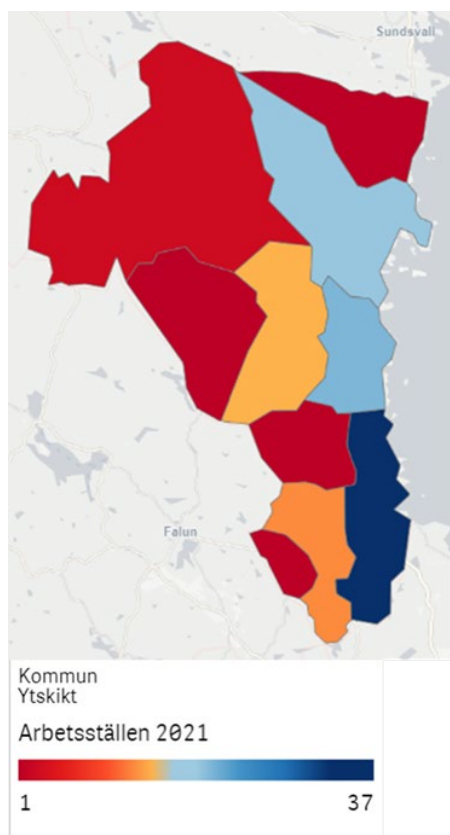

Källa: SCB

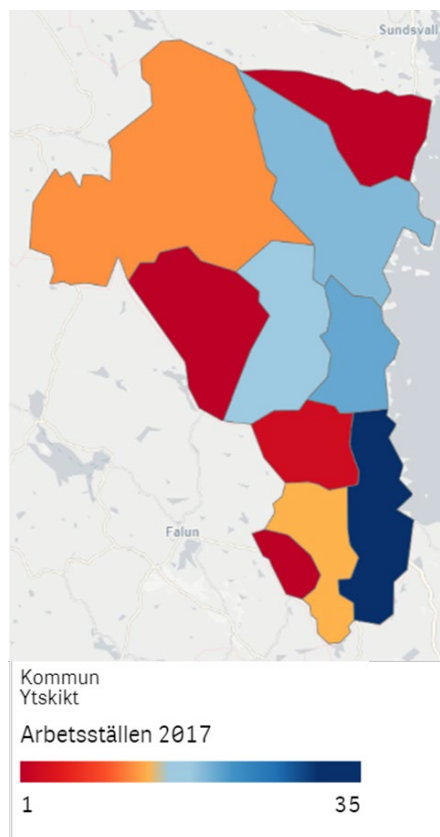
Sett till antalet statliga arbetsställen i förhållande till befolkningen hade länet 0,27 arbetsställen per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 0,26 arbetsställen per tusen invånare.

I nedanstående kartor visas antalet statliga arbetsställen i länets kommuner 2021 och 2017.

Figur 6 – Antal arbetsställen 2021 i länets kommuner

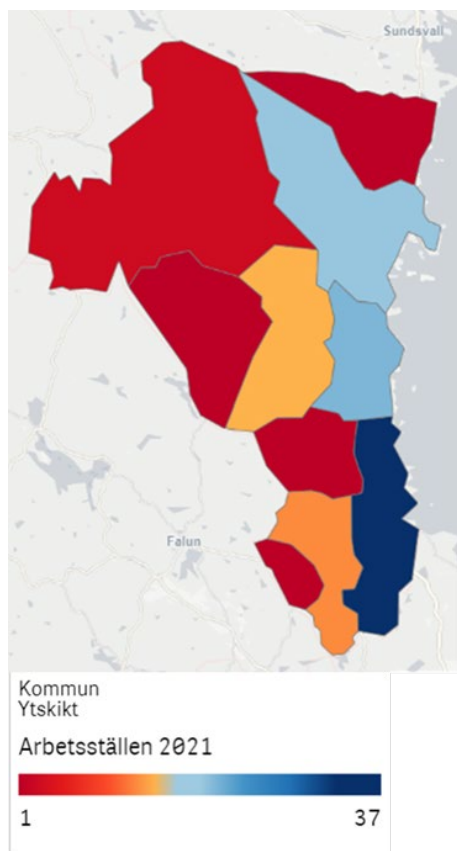
Figur 7 – Antal arbetsställen 2017 i länets kommuner

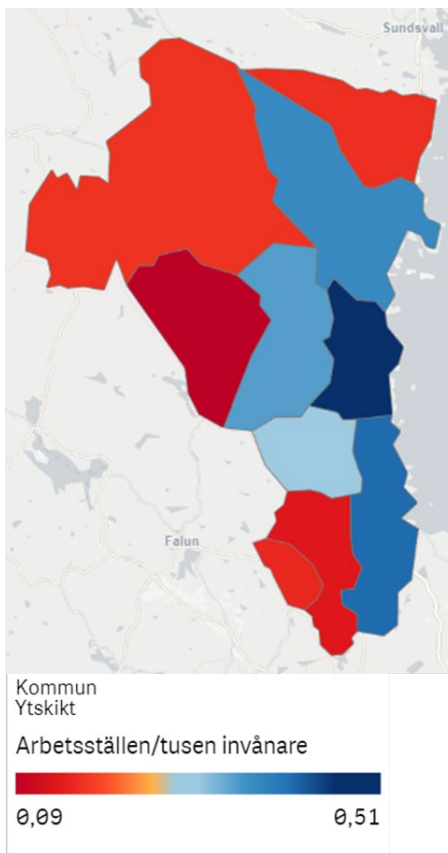
Källa: SCB

I nedanstående kartor visas antalet arbetsställen i länets kommuner 2021 samt antalet arbetsställen i länets kommuner per tusen invånare.

Figur 8 – Antal arbetsställen 2021
i länets kommuner

Figur 9 – Antal arbetsställen 2021
per tusen invånare i länets

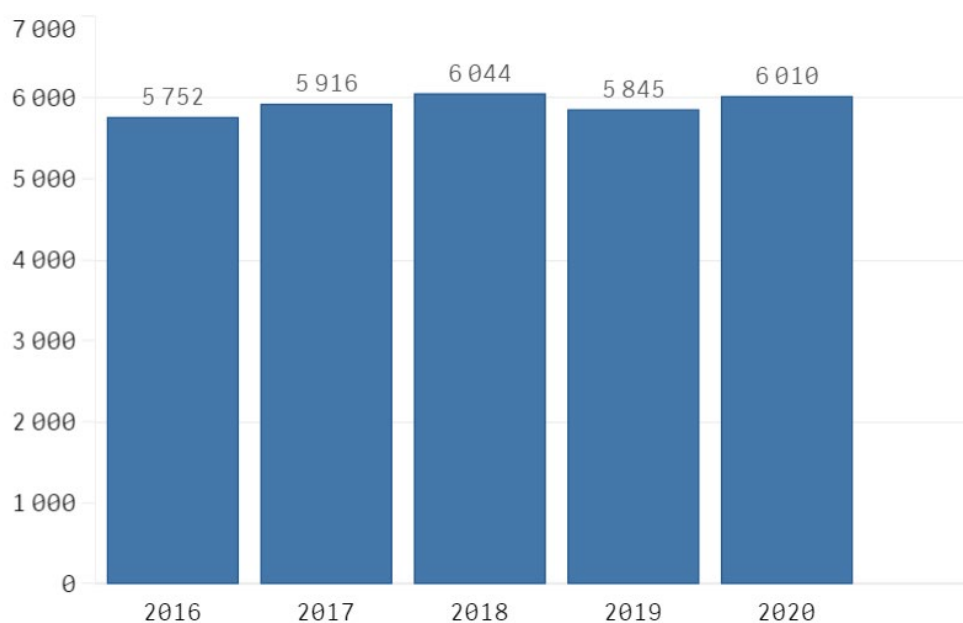
Källa: SCB

Antal sysselsatta inom statlig sektor i länet

Det fanns 6 010 sysselsatta i statlig sektor i länet 2020. Med sysselsatta avses i det följande dagbefolkning. Det fanns sysselsatta i länets samtliga kommuner. Antalet sysselsatta har ökat med 258 de senaste fem åren. Den procentuella förändringen mellan åren 2016 och 2020 är en ökning på 4 procent.⁸ I riket som helhet har sysselsättningen ökat med 5 procent under samma tidsperiod.

⁸ Statistiska centralbyrån, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Figur 10 – Antal sysselsatta i statlig sektor 2016–2020 i Gävleborgs län

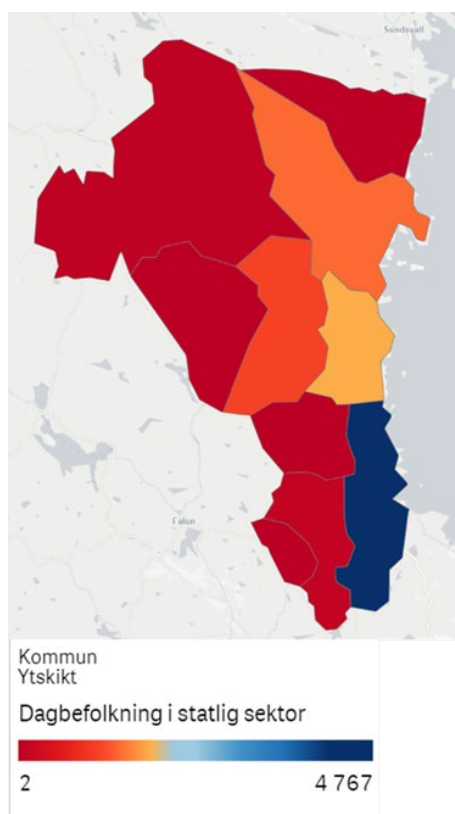

Källa: SCB

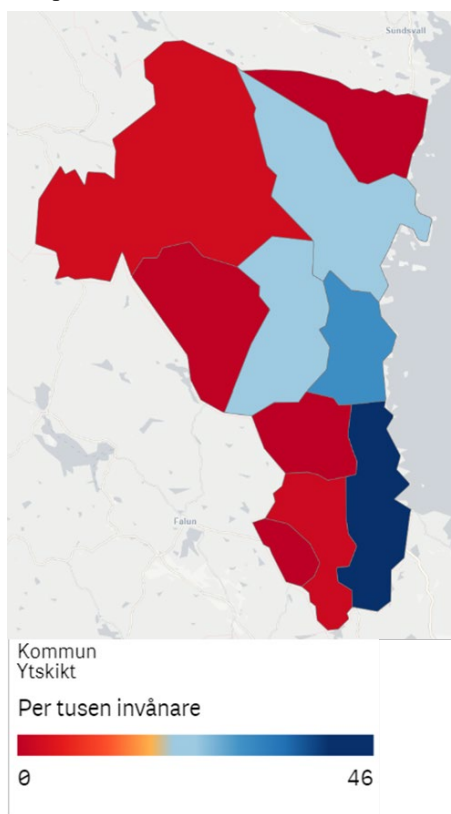
Sett till antalet sysselsatta inom statlig sektor i förhållande till befolkningen hade länet 21 sysselsatta inom statlig sektor per tusen invånare, medan motsvarande siffra för riket var 26. I kartorna nedan illustreras sysselsättningen i statlig sektor efter kommun, dels utifrån antalet sysselsatta, dels utifrån antalet i förhållande till befolkningen.⁹

⁹ Statistiska centralbyrån, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Figur 11 – Sysselsatta i statlig sektor i länets kommuner

Figur 12 – Sysselsatta i statlig sektor per tusen invånare i länets kommuner

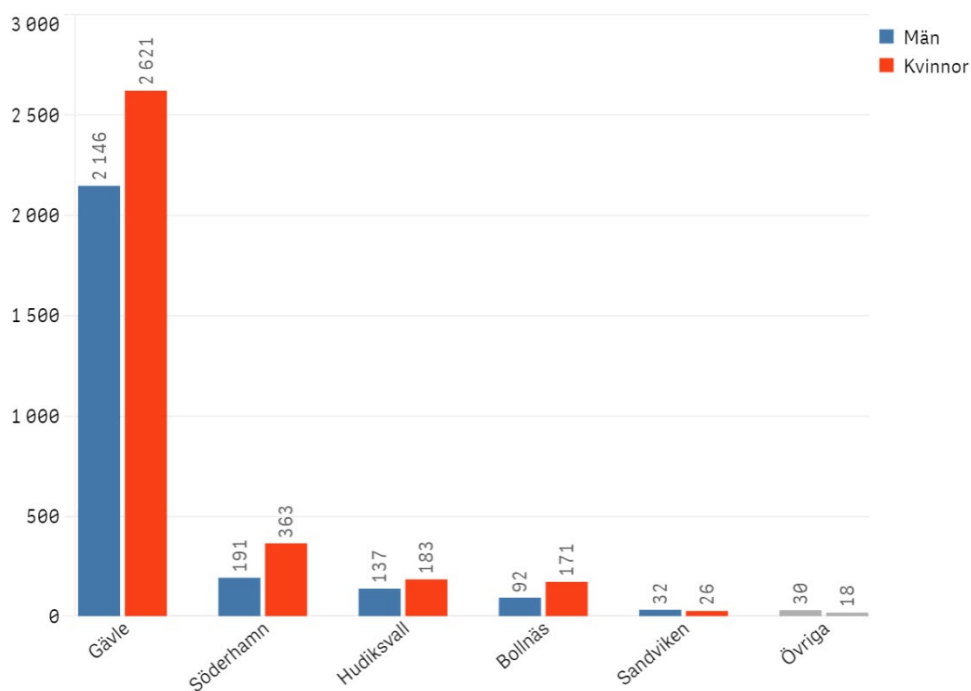

Källa: SCB

2020 var 56 procent kvinnor och 44 procent män sysselsatta i statlig sektor. I diagrammet nedan visas könsfördelningen i de största kommunerna i länet.¹⁰

¹⁰ Statistiska centralbyrån, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

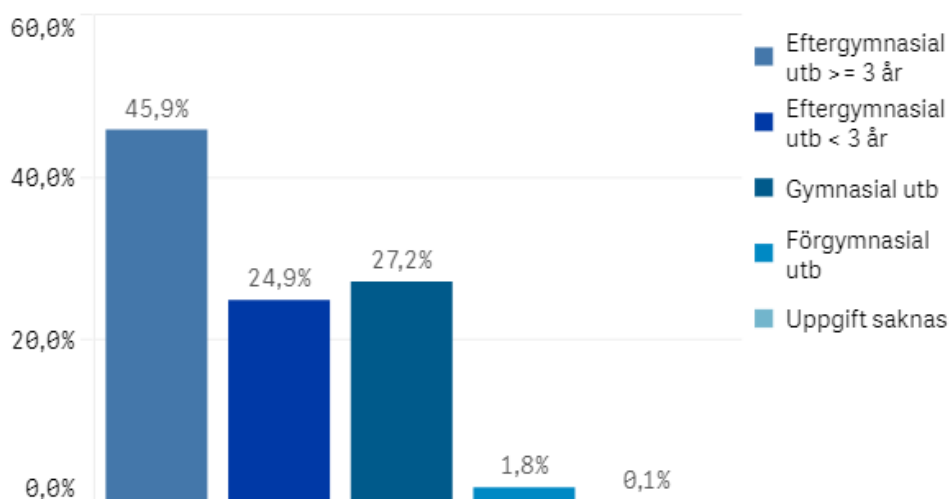
Figur 13 – Antal sysselsatta i statlig sektor efter kön 2020 i länets största kommuner

Källa: SCB

Totalt sett hade 71 procent av de sysselsatta en eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffra för riket är 78 procent.¹¹

Figur 14 – Antal sysselsatta i statlig sektor efter utbildningsnivå 2020 i Gävleborgs län

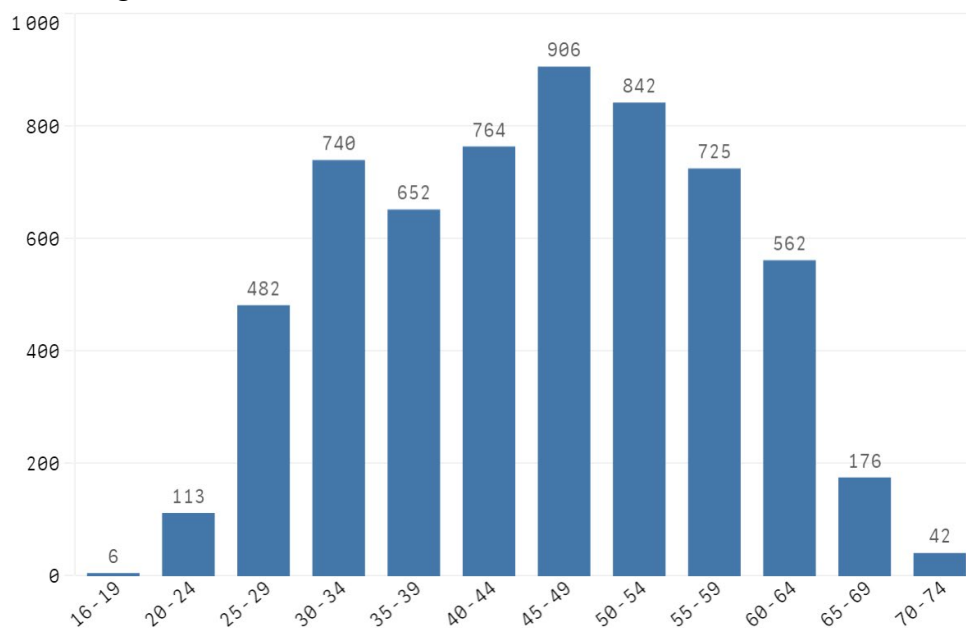

Källa: SCB

¹¹ Statistiska centralbyrån, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Antalet sysselsatta var relativt jämnt fördelade med avseende på åldersgrupp. Den åldersgrupp som var vanligast bland de sysselsatta var 45–49 år.¹²

Figur 15 – Antal sysselsatta i statlig sektor efter åldersgrupp 2020 i Gävleborgs län

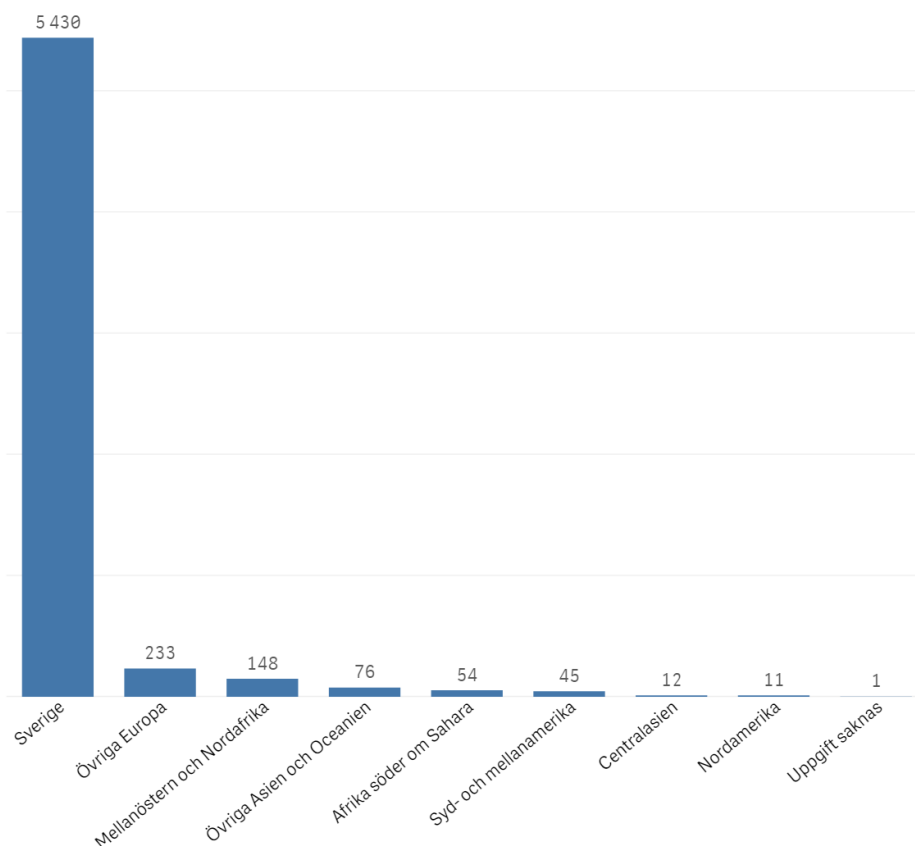
Källa: SCB

Om vi delar in de sysselsatta i födelselandsgrupper ser vi att majoriteten är födda i Sverige. Det är 90 procent som är svenskfödda. Motsvarande andel för riket är 84 procent.¹³

¹² Statistiska centralbyrån, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

¹³ Statistiska centralbyrån, Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Figur 16 – Antal sysselsatta i statlig sektor i Gävleborgs län efter födelselandsgrupp 2020

Källa: SCB

Statlig service i länet

I det här avsnittet presenteras en fördjupning i elva servicegivande myndigheter och deras regionala närvaro. De servicegivande myndigheterna är Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Kronofogden, Lantmäteriet, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten, Polismyndigheten, Skatteverket, Statens servicecenter och Trafikverket. I det följande presenteras hur många arbetsställen och besökskontor de servicegivande myndigheterna har och hur den geografiska tillgängligheten till statlig service ser ut utifrån restider och olika trafikslag.

I Gävleborgs län finns 37 besökskontor hos de servicegivande myndigheterna. Det går att nå 10 av 11 servicegivande myndigheter via besökskontor.¹⁴ Det största antalet besökskontor finns i Gävle kommun.¹⁵

¹⁴ Försäkringskassan, Skatteverket och Pensionsmyndigheten finns representerade via Statens servicecenters besökskontor.

¹⁵ Länsstyrelsen i Örebro län (2021) Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna

Tabell 1: Servicegivande myndigheter, antal arbetsställen 2021 och antal besökskontor 2020 i Gävleborgs län

Myndighet	Antal arbetsställen ¹⁶	Antal besökskontor ¹⁷
Arbetsförmedlingen	7	5
Centrala studiestödsnämnden	1	1
Försäkringskassan	4	0
Kronofogdemyndigheten	1	1
Lantmäteriet	2	2
Migrationsverket	2	0
Pensionsmyndigheten	2	0
Polismyndigheten	12	10
Skatteverket	3	0
Statens servicecenter	6	6
Trafikverket	5	12
Totalt	45	37

Källa: SCB samt Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor

Tillgänglighet till servicegivande myndigheter

Tillgänglighetsanalysen, som avser 2020, visar hur stor andel av länets befolkning som ta sig till närmaste besökskontor hos någon av de servicegivande myndigheterna med olika trafikslag. Tabellen nedan visar hur den geografiska medeltillgängligheten ser ut i länet utifrån de olika trafikslagen och restid. Inom parentes visas motsvarande andelar för riket.¹⁸

Kollektivtrafikens turtäthet är högre i centralorter som Gävle där det finns ett väl utbyggt stadsbussnät. I Gävle finns också det största antalet servicegivande myndigheter. Det kan vara förklaringen till att den geografiska medeltillgängligheten vid kortare resor med kollektivtrafik är ungefär lika hög som för riket. Att medeltillgängligheten är något lägre för länet gällande kollektivtrafik 40 och 60 minuter beror troligen på att länet till stora delar är glest befolkat och därför har kollektivtrafik med lägre turtäthet i dessa delar.

Vad gäller bil är det svårt att finna en förklaring till varför medeltillgängligheten är så pass mycket lägre än för riket. En förklaring kan vara den låga tillgängligheten till Migrationsverkets besökskontor vilket visas i Tabell 3 på sidan 24.

Tabell 2 – Geografisk medeltillgänglighet till de servicegivande myndigheternas besökskontor efter restid och trafikslag (andelar för riket inom parentes)

¹⁶ Arbetsställen enligt SCB:s definition i företagsdatabasen (FDB).

¹⁷ Besökskontor enligt Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av vilka kontor som går att besöka. Trafikverkets besökskontor definieras som platser för uppkörning, fotografering och kunskapsprov. Besök till Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket sker via Statens servicecenter. Även Arbetsförmedlingens kundtorg ingår här.

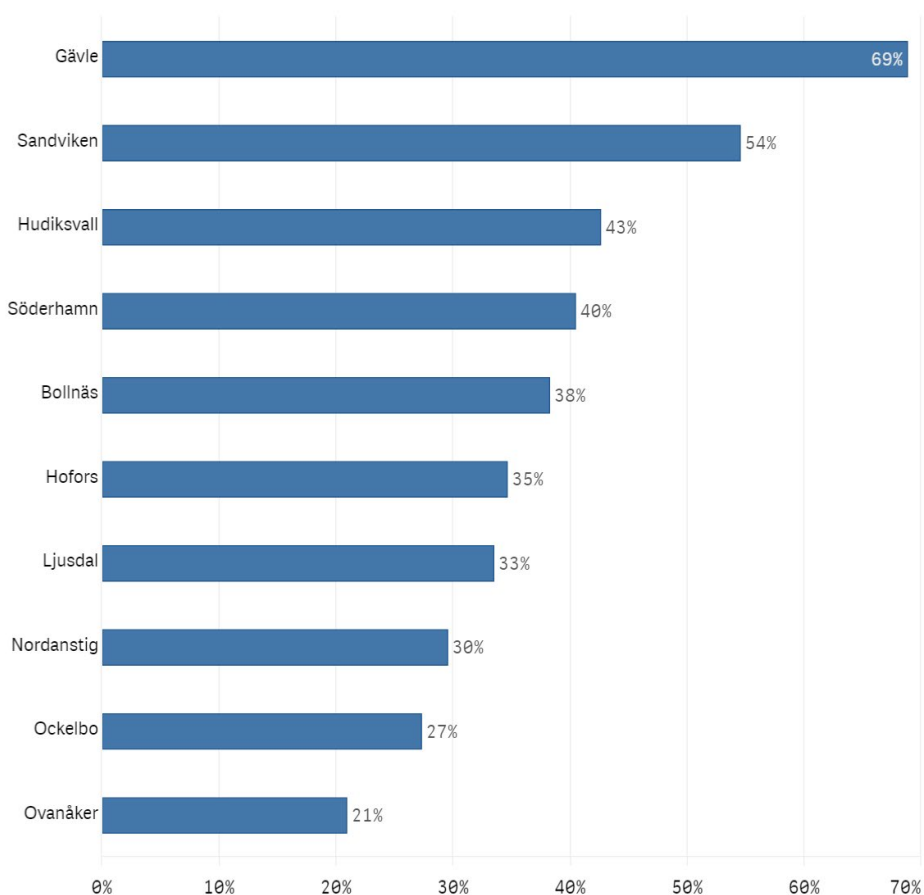
¹⁸ Trafikanalys (2021) *Geografiska tillgänglighetsanalyser, servicegivande myndigheter*

Trafikslag	20 min	40 min	60 min
Promenad	11 (9)	26 (22)	34 (32)
Cykel	40 (39)	55 (57)	64 (68)
Kollektivtrafik	30 (28)	52 (58)	61 (73)
Bil	64 (83)	77 (94)	91 (97)

Källa: Trafikanalys

Den geografiska medeltillgängligheten i riket är 55 procent, medan den i länet är 50 procent. I diagrammet nedan visas den geografiska medeltillgängligheten till de servicegivande myndigheterna i länets kommuner. Det är högst geografisk medeltillgänglighet i Gävle kommun och lägst i Ovanåker kommun.

Figur 18 – Geografisk medeltillgänglighet till de servicegivande myndigheternas besökskontor i länets kommuner

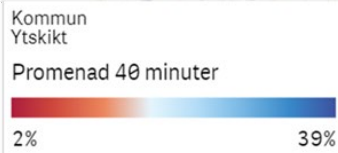
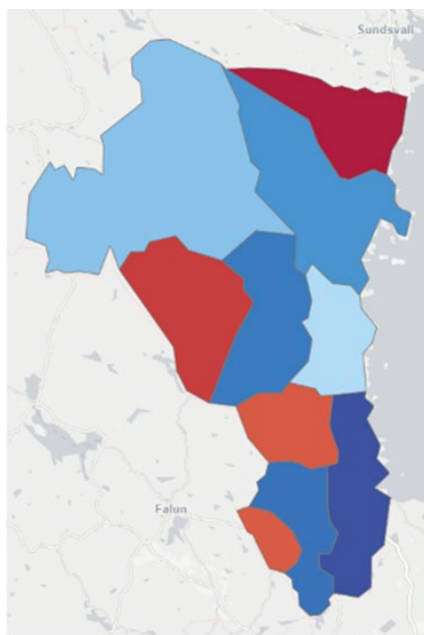

Källa: Trafikanalys

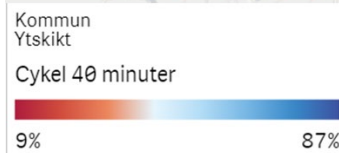
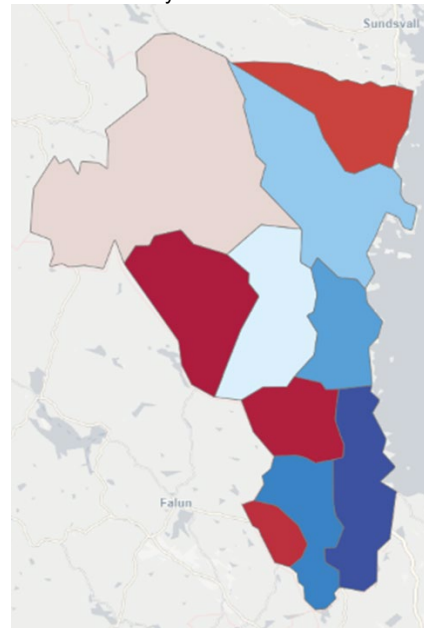
Kartorna nedan illustrerar hur stor andel i befolkningen i respektive kommun som kan ta sig till närmaste besökskontor hos någon av de servicegivande myndigheternas inom 40 minuter för trafikslagen promenad, cykel, kollektivtrafik och bil. I kartorna visas således den geografiska medeltillgängligheten till myndigheterna för befolkningen i respektive kommun.

Figur 19 – Geografisk medeltillgänglighet till de servicegivande myndigheternas besökskontor i länets kommuner - Promenad 40 min

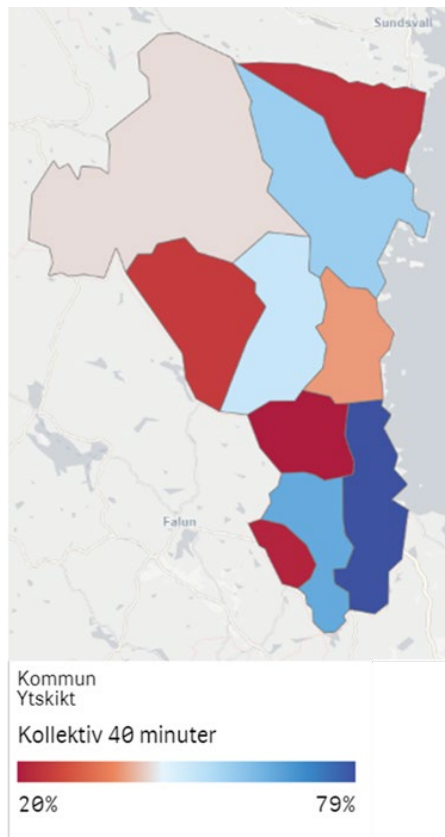
Figur 20 – Geografisk medeltillgänglighet till de servicegivande myndigheternas besökskontor i länets kommuner - Cykel 40 min

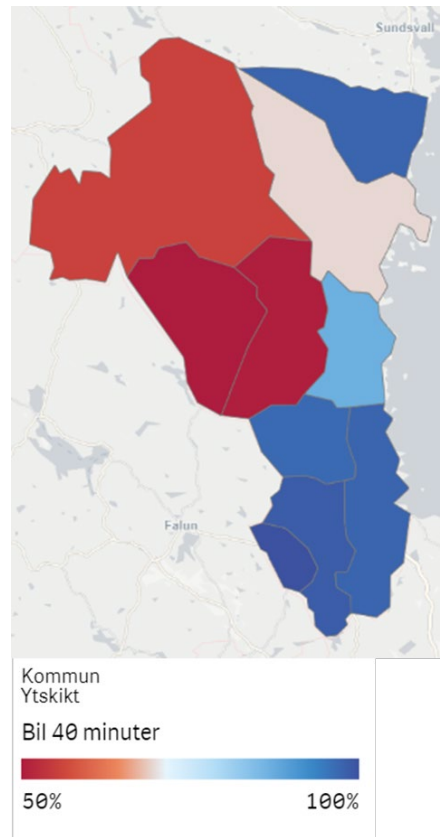
Källa: Trafikanalys

Figur 21 – Geografisk medeltillgänglighet till de servicegivande myndigheternas besökskontor i länets kommuner - Kollektivtrafik 40 min

Figur 22 – Geografisk medeltillgänglighet till de servicegivande myndigheternas besökskontor i länets kommuner - Bil 40 min

Källa: Trafikanalys

Tabell 3 - Andel i länets befolkning som kan nå ett besökskontor hos respektive myndighet med 40 minuters restid. (andelar för riket inom parentes)

	<i>Promenad</i>	<i>Cykel</i>	<i>Kollektiv- trafik</i>	<i>Bil</i>
Arbetsförmedlingen	42 (40)	75 (84)	70 (75)	99 (99)
CSN	8 (1)	27 (9)	37 (26)	61 (74)
Försäkringskassan	40 (30)	68 (68)	82 (80)	100 (100)
Kronofogdemyndigheten	18 (14)	49 (52)	37 (46)	61 (95)
Lantmäteriet	20 (15)	53 (50)	39 (47)	82 (97)
Migrationsverket	0 (9)	24 (40)	0 (35)	12 (89)
Pensionsmyndigheten	40 (30)	68 (68)	82 (80)	100 (100)
Polismyndigheten	42 (40)	76 (82)	82 (82)	100 (100)
Skatteverket	40 (30)	68 (68)	82 (80)	100 (100)
Statens servicecenter	40 (30)	68 (68)	82 (80)	100 (100)
Trafikverket	38 (26)	69 (72)	74 (72)	99 (99)

Källa: Trafikanalys

Tillgänglighetsanalysen, som avser 2020, visar hur stor andel av länets befolkning som kan ta sig till närmaste besökskontor hos Statens servicecenter med olika trafikslag. Tabellen nedan visar hur den geografiska tillgängligheten ser ut i länet utifrån de olika trafikslagen och restid. Inom parentes visas motsvarande andelar för riket.¹⁹

Tabell 4 – Geografisk tillgänglighet till Statens servicecenters besökskontor efter trafikslag och restid (andelar för riket inom parentes)

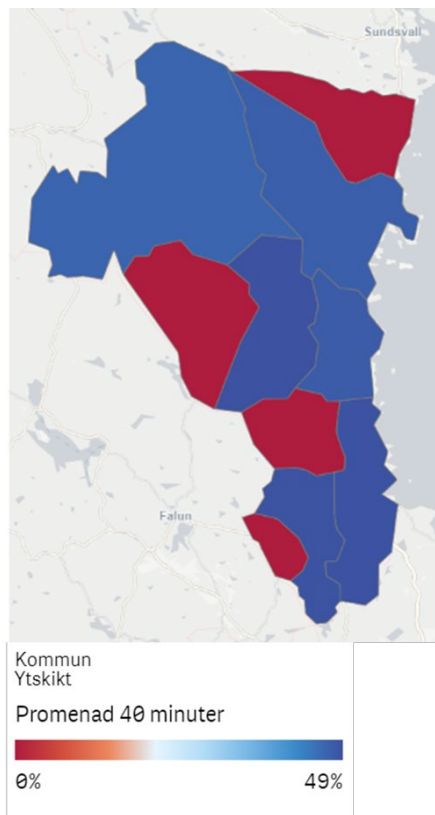
Trafikslag	<i>20 min</i>	<i>40 min</i>	<i>60 min</i>
Promenad	18 (14)	40 (30)	49 (42)
Cykel	55 (49)	68 (68)	79 (79)
Kollektivtrafik	50 (47)	82 (80)	87 (87)
Bil	97 (97)	100 (100)	100 (100)

Källa: Trafikanalys

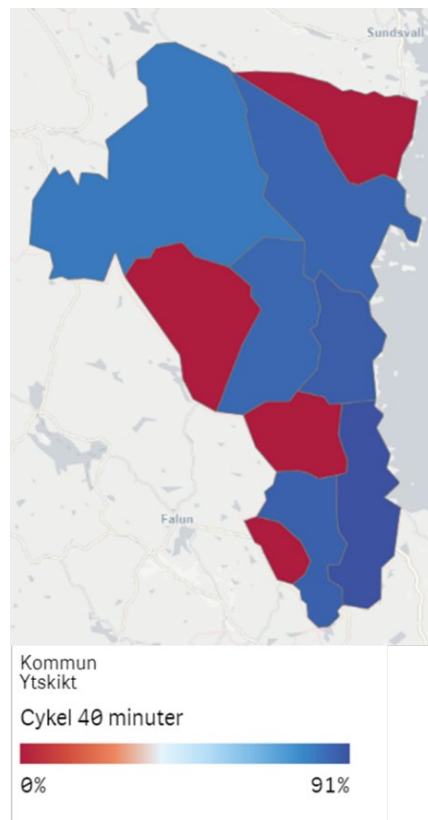
Kartorna nedan illustrerar hur stor andel i befolkningen i respektive kommun som kan ta sig till något av Statens servicecenters besökskontor inom 40 minuter för trafikslagen promenad, cykel, kollektivtrafik och bil.

¹⁹ Trafikanalys (2021) *Geografiska tillgänglighetsanalyser, servicegivande myndigheter*

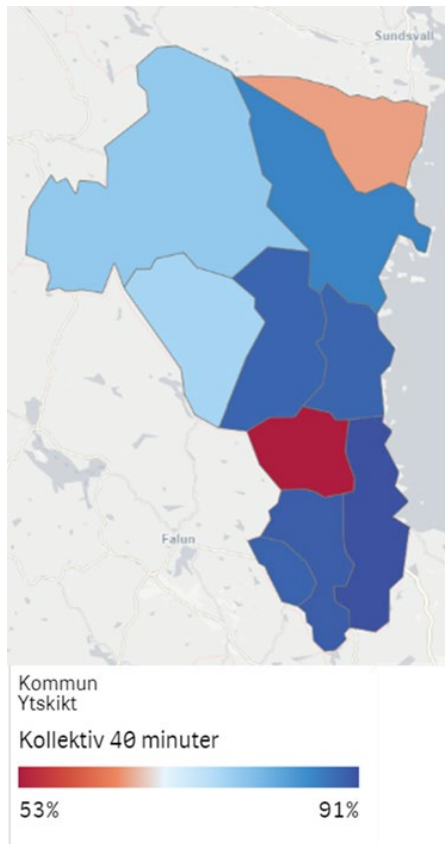
Figur 23 – Geografisk tillgänglighet till Statens servicecenters besökskontor i länets kommuner - Promenad 40 min

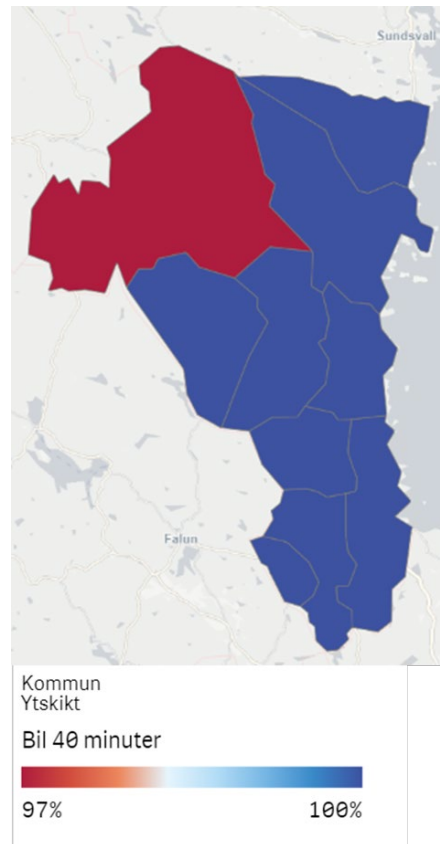
Figur 24 – Geografisk tillgänglighet till Statens servicecenters besökskontor i länets kommuner - Cykel 40 min

Figur 25 – Geografisk tillgänglighet till Statens servicecenters besökskontor i länets kommuner - Kollektivtrafik 40 min

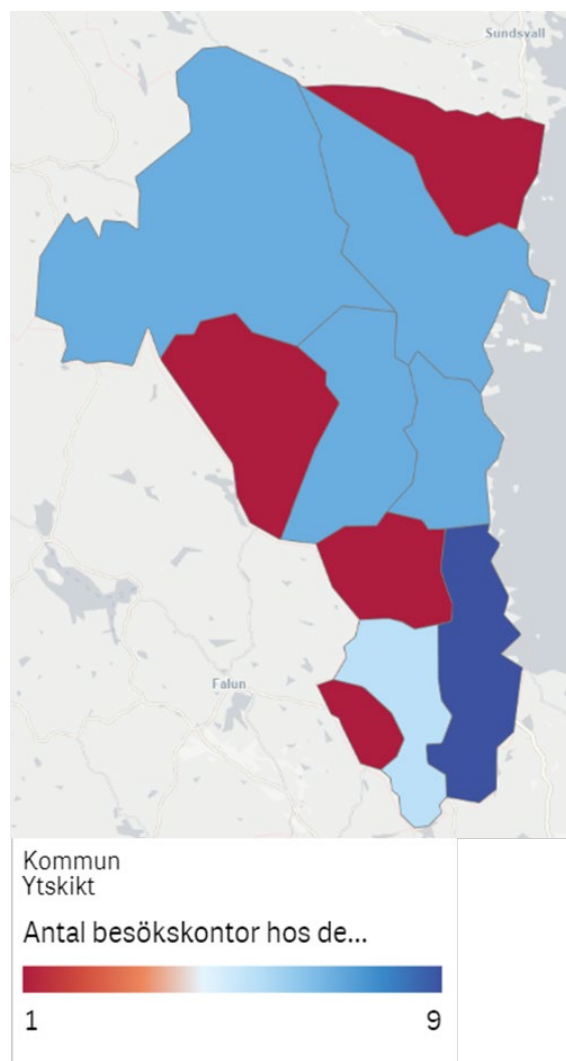

Figur 26 – Geografisk tillgänglighet till Statens servicecenters besökskontor i länets kommuner - Bil 40 min

I kartan nedan visas antal besökskontor hos de servicegivande myndigheterna 2020 i länets kommuner.

Figur 17 – Antal besökskontor hos de servicegivande myndigheterna 2020 i länets kommuner

Källa: SCB samt Länsstyrelsen i Örebro läns kartläggning av besökskontor

Andra faktorer som påverkar statlig närvaro och service

De servicegivande myndigheterna uppger inte några särskilda faktorer som kan påverka hur statlig närvaro och service borde se ut i Gävleborgs län på 3-5 års sikt.

Myndigheterna följer utvecklingen inom sina verksamhetsområden och kan ändra sin närvaro och service om behov skulle uppstå.

Samlad bedömning av statlig närvaro och service och dess påverkan på länet

Den statliga service som ges från de servicegivande myndigheterna i länet är av stor vikt för länets medborgare eftersom den bidrar positivt till ett samhälle med goda möjligheter att leva och verka i på ett tryggt och lättillgängligt sätt.

I Gävleborgs län finns Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Kronofogdemyndigheten, Lantmäteriet, Polismyndigheten, Statens servicecenter och Trafikverket representerade med egna besökskontor. Även Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket finns representerade och ger service genom sin närvaro på servicekontoren i länet. Migrationsverket har inte något besökskontor i länet.

Myndigheternas placeringar är dock ojämnt fördelade mellan kommunerna. Möjligheten till decentraliserad placering av myndigheter kan öka genom digitaliserade system och arbetsätt men det är inte något som de servicegivande myndigheterna i länet har påtalat.

Skillnader kan ses mellan de servicegivande myndigheterna vad gäller utvecklingen över tid av antalet sysselsatta. Försäkringskassan, Kronofogden, Lantmäteriet och Trafikverket anger att antalet sysselsatta i länet kommer att vara oförändrat framöver. Pensionsmyndigheten, Polisen och Statens Servicecenter anger att de kommer att växa med ett antal anställda inom länet framöver. Arbetsförmedlingen och Skatteverket har effektiviseringsmål som innebär en minskning av antalet sysselsatta. Arbetsförmedlingen kan dock eventuellt komma att få andra signaler framöver på grund av önskemål från regeringen om utökat samarbete med kommuner.

Ett par myndigheter har angivit att personalomsättningen varit stor det senaste året och medfört relativt stor rekrytering. Detta trots effektiviseringsmål. Orsaken uppges bland annat vara att anställda under pandemin givits utrymme att fundera över sina arbetsliv.

Något som också framkommit är att viss utlåning av personal har skett under pandemin på grund av ökat personalbehov hos annan myndighet. Ett par myndigheter flaggar för att det kan bli aktuellt framöver att hjälpa Migrationsverket med personal.

Åtta av nio servicegivande myndigheter uppger att det inte skett eller finns planer under det närmsta året på omstruktureringar och avvecklingar.

Polisen har nyligen upprättat ett satellitkontor i Gävle och det kommer även att bli ett sådant utanför Hudiksvall. På längre sikt ska nya polishus byggas i Bollnäs och Gävle. Denna utveckling kommer att bidra till en ökad synlighet i lokalsamhället.

Regeringen har ställt krav på Arbetsförmedlingen om att myndigheten ska kunna möta kunden på ett bra sätt även om kunden inte kan komma till myndighetens egna kontor. Det har inneburit att Arbetsförmedlingen ingått överenskommelser om att hyra rum för att kunna använda till kundmöten vid behov hos kommuner alternativt Statens servicecenter. Utöver detta har

Arbetsförmedlingen egna kontor i Bollnäs, Gävle, Hudiksvall, Ljusdal och Sandviken. Enligt myndigheten har kommunerna ställt sig positiva till detta eftersom kundunderlaget delvis är gemensamt och samhällsinvånare uttryckt att Arbetsförmedlingen blivit allt mindre tillgänglig.

Det förväntas i uppdraget om statlig närvaro och service att myndigheterna ska se framtiden an gällande hur verksamhetens närvaro och service bör se ut på 3-5 års sikt. Det är dock svårt för myndigheterna att göra eftersom den statliga styrningen sker genom årliga regleringsbrev och den långsiktiga planeringshorisonten tycks saknas.

En faktor som generellt torde påverka hur statlig närvaro och service bör se ut i länet på 3-5 års sikt är graden av digitalisering i samhället. En tillräcklig grad av digitalisering kan dels underlätta medborgares och företags myndighetskontakter dels möjliggöra decentralisering av myndigheters verksamheter. För detta krävs dock tillgång till stabil bredbandsuppkoppling.

Referenser

Skriftliga underlag

Länsstyrelsen (2021) *Enkät till servicegivande myndigheter*

Länsstyrelsen i Örebro län (2021) Kartläggning av besökskontor hos de servicegivande myndigheterna

Statistiska källor

Statistiska centralbyrån, *Befolkningsstatistik*

Statistiska centralbyrån, *Företagsdatabasen (FDB)*

Statistiska centralbyrån, *Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)*

Trafikanalys (2021) *Geografiska tillgänglighetsanalyser, servicegivande myndigheter*

Internetkällor

Definitioner för färdiga tabellpaket. 2022.

Scb.se

<https://www.scb.se/vara-tjanster/bestall-data-och-statistik/regionala-statistikprodukter/fardiga-tabellpaket/definitioner-for-fardiga-tabellpaket/>

Hämtad 2022-01-28

Ny källa och metod vid framställning av RAMS

Scb.se

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/produktrelaterat/aktuellt/ny-kalla-och-metod-vid-framstallning-av-rams/>

Hämtad 2021-06-04

Övrigt

Bilagor

Bilaga 1: Statliga myndigheter och antal arbetsställen i länet 2021

Myndigheter	Antal arbetsställen	Antal kommuner med arbetsställen
Arbetsförmedlingen	7	5
Centrala studiestödsnämnden	1	1
Försäkringskassan	4	3
Högskolan i Gävle	1	1
Kriminalvården	6	3
Kronofogdemyndigheten	1	1
Kustbevakningen	2	2
Lantmäteriet	2	2
Livsmedelsverket	1	1
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	2	2
Migrationsverket	2	1
Myndigheten för arbetsmiljökunskap	1	1
Patent- och registreringsverket	1	1
Pensionsmyndigheten	2	2
Polismyndigheten	12	10
Sjöfartsverket	2	2
Skatteverket	3	3
Skogsstyrelsen	5	5
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1	1
Statens jordbruksverk	4	4
Statens maritima och transporthistoriska museer	1	1
Statens servicecenter	6	5
Svenska ESF-rådet	1	1
Sveriges domstolar	2	2
Tillväxtverket	1	1
Trafikverket	5	1
Tullverket	1	1
Åklagarmyndigheten	1	1
Totalt	78	

Länsstyrelsen Gävleborg ansvarar för att beslut från riksdag och regering genomförs samt att samordna den statliga verksamheten i länet. Vi är en kunskapsorganisation som arbetar tvärsektoriellt med flera olika sakfrågor från landsbygdsutveckling, miljömålen, biologisk mångfald och djurskydd till flykting- och integrationsfrågor hållbar samhällsplanering och krisberedskap.

Vår värdegrund bygger på tre ord, handlingskraft, professionalitet, och förståelse och ska genomsyra allt vi gör på alla nivåer.

Länsstyrelsen
Gävleborg